

Historia języka niemieckiego

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia germańska Specjalność Filologia germańska Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 09GERFGS.18K.13628.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe
Koordynator zajęć	Marta Woźnicka	
Prowadzący zajęcia	Marta Woźnicka	
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy o rozwoju języka niemieckiego od początków do współczesnego etapu, w tym o przyczynach i mechanizmach zmian językowych.
C2	Kształtowanie historycznego podejścia do fenomenu języka zarówno z strukturalnego, jak i kulturowo-społecznego punktu widzenia.
C3	Kształtowanie umiejętności w zakresie czytania, tłumaczenia i analizy filologicznej tekstów z wcześniejszych epok rozwoju języka niemieckiego.

Wymagania wstępne

Znajomość języka niemieckiego na poziomie co najmniej B1+. Znajomość podstaw teorii językoznawstwa.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna podstawową terminologię dotyczącą językoznawstwa historycznego i historyczno-porównawczego.	GER_K1_W02	Kolokwium pisemne
W2	posiada wiedzę odnośnie przyczyn i mechanizmów zmian językowych i potrafi wytłumaczyć współdziałanie różnych czynników, wpływających na rozwój języka, przede wszystkim konstelację czynników „wewnętrznych” (strukturalnych) i „zewnętrznych” (socjalno-kulturowych).	GER_K1_W04	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi określić każdy z periodów rozwoju języka niemieckiego, scharakteryzować język niemiecki w porównaniu z pokrewnymi językami germańskimi i indoeuropejskimi, przedstawić poszczególne elementy struktury języka w aspekcie diachronicznym, interpretować zmiany językowe.	GER_K1_U04	Kolokwium pisemne
U2	potrafi odpowiednio czerpać oraz we właściwy sposób wykorzystywać zawarte w tekstach historycznych informacje, dotyczące fonologii, morfologii, składni i słownictwa.	GER_K1_U03, GER_K1_U04	Kolokwium pisemne
U3	ma świadomość historycznej natury języka i zmienności wszystkich jego płaszczyzn.	GER_K1_U04	Kolokwium pisemne
U4	posiada umiejętność posługiwania się pojęciami i paradygmatami badawczymi z zakresu językoznawstwa historycznego i historyczno-porównawczego, w tym dotyczącymi ogólnych zasad analizy diachronicznej, genealogii języka i teorii zmian językowych.	GER_K1_U04, GER_K1_U06	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	ma świadomość konieczności ciągłej aktualizacji posiadanej wiedzy i umiejętności w kontekście wykonywanego zawodu.	GER_K1_K01	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Periodyzacja historii języka niemieckiego od epoki indoeuropejskiej do współczesnego etapu jego rozwoju. Cechy szczególne każdego z etapów rozwoju języka niemieckiego, w tym w porównaniu z innymi językami germańskimi i indoeuropejskimi.	W1, W2, U1, U3	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Fonologia, morfologia, składnia, słownictwo języka niemieckiego w aspekcie diachronicznym.	W1, W2, U2, U3, K1	Konwersatorium
3.	Współdziałanie czynników systemu a normy języka, szczególnie w procesie powstania i rozwoju języka standardowego.	W1, W2, U1, U3, U4	Konwersatorium
4.	Strukturalna, funkcjonalna oraz socjalna stratyfikacja języka niemieckiego na każdym z etapów jego rozwoju.	W1, W2, U1, U2, U3, U4, K1	Konwersatorium
5.	Kompleksowa analiza lingwistyczna i filologiczna tekstów staro-, średnio- oraz wczesnonowowysokoniemieckich.	W1, W2, U1, U2, U3, U4	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład konwersatoryjny, Dyskusja, Praca z tekstem, Praca w grupach, Rozwiązywanie zadań praktycznych

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	- Przestrzeganie zasad obecności: dopuszcza się dwie nieobecności nieusprawiedliwione na semestr. - Zaliczenie kolokwium pisemnego. - Nieobecności nieusprawiedliwionej nie można wykorzystać podczas zajęć z zapowiadzanym kolokwium. - Niezaliczone kolokwium można poprawić w terminie ustalonym z wykładowcą. Skala stosowana przy kolokwium: bardzo dobry (bdb; 5,0): od 92% dobry plus (+db; 4,5): od 84% dobry (db; 4,0): od 76% dostateczny plus (+dst; 3,5): od 68% dostateczny (dst; 3,0): od 60% niedostateczny (ndst; 2,0): poniżej 60%

Literatura

Obowiązkowa

1. Donhauser, K./ Fischer, A./ Mecklenburg, L. (2007): Moutons Interaktive Einführung in die Historische Linguistik des Deutschen. Berlin/New York.
2. Dübling, D./ Dammel, A./ Duke, J./ Szczepaniak, R. (2017): Historische Sprachwissenschaft des Deutschen: Eine Einführung in die Prinzipien des Sprachwandels. 5. Auflage. Narr Studienbücher. Tübingen: Gunter Narr Verlag. (wybrane fragmenty)
3. Morciniec, N. (2016): Historia języka niemieckiego. Konin: Wydawnictwo Psychoskok.
4. Schmidt, W. (2004): Geschichte der deutschen Sprache. Ein Lehrbuch für das germanistische Studium. 9., verbesserte Auflage. Stuttgart: S. Hirzel Verlag. (wybrane zagadnienia)
5. Vogel, P. M. (2012): Sprachgeschichte. Heidelberg: Universitätsverlag WINTER.

Dodatkowa

1. Ernst, P. (2012): Deutsche Sprachgeschichte. 2. Auflage. Wien: Facultas Verlags- und Buchhandels AG.
2. Wolff, G. (2004): Deutsche Sprachgeschichte von den Anfängen bis zur Gegenwart. Tübingen/Basel: A. Francke Verlag.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie do zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
GER_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny posiadanej przez siebie wiedzy i odbieranych treści
GER_K1_U03	Absolwent/ka potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych, przyczyn i przebiegu konkretnych zjawisk językowych, literackich, translatologicznych i dotyczących kultury niemieckiego obszaru językowego oraz w celu uzasadniania swoich wyborów
GER_K1_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać i oceniać procesy i zjawiska językowe, literackie, translatologiczne i dotyczące kultury niemieckiego obszaru językowego na podstawie uzyskanej wiedzy i z wykorzystaniem standardowych metod i narzędzi wykorzystywanych w badaniach filologicznych oraz/lub w badaniach interdyscyplinarnych, a także samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować językowe i literackie teksty i zjawiska kulturowe oraz zjawiska translatologiczne
GER_K1_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się głównymi teoriami z zakresu języka, literatury, translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego, paradygmatami badawczymi filologii germańskiej w typowych sytuacjach językowych i społecznych
GER_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie treść, formę i funkcję podstawowej terminologii, a także wybrane zagadnienia i pojęcia z zakresu wiedzy szczegółowej na temat literaturoznawstwa i językoznawstwa germańskiego, translatologii i kultury niemieckiego obszaru językowego oraz badań literaturoznawczych, językoznawczych, translatologicznych i dotyczących kultury niemieckiego obszaru językowego
GER_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie kompleksową naturę języka (głównie języka niemieckiego), jego złożoności i historyczne zmienności jego znaczeń, a także jego powiązania z językami klasycznymi